

KÉRDÉSEK

1. Milyen filmtörténeti korszakra volt jellemző az attrakció esztétikája/az attrakció mozija? Milyen vonások jellemzik az attrakció moziját? (Soroljon fel példákat.)
2. Mutassa be Szergej M. Eisenstein munkásságát.
3. Mutassa be Dziga Vertov munkásságát.
4. Mit fejez ki az expresszionista stílus, és milyen történettípusokkal társul? Melyek az expresszionista képi stílus jellemzői (L. H. Eisner és Kovács András Bálint szerint)? (Példázza filmrészletekkel.)
5. Mutassa be röviden Carl Theodor Dreyer munkásságát. Melyek a *Jeanne D'Arc passiója* c. filmjének a formai/poétikai jellemzői? Milyen avantgárd irányzatok hatását látjuk a filmben?
6. Mutassa be a 1930-1960 közötti időszak stúdió-alapú filmgyártási rendszerét Hollywoodban!
7. Vázolja fel a klasszikus elbeszélőfilm főbb jellegzetességeit, vázolja a fontosabb műfajok (melodráma, gengszterfilm, vígjáték, bűnügyi film, western) sajátosságait!
8. Összegezze Orson Welles életművét! (Térjen ki a szerzőiség kérdésére is Welles reprezentatív filmjei kapcsán!)
9. Helyezze el Alfred Hitchcock életművét Európa és Amerika, klasszikus és modern (film)paradigma között. (Példázza konkrét filmekkel.)
10. Vázolja fel az európai realista filmes irányzatokat (francia lírai realizmus, olasz neorealizmus, angol free cinema) és mutassa be, hogyan viszonyulnak egymáshoz.
11. Melyek a modern film jellegzetes stílusformái? (Példázza konkrét filmekkel!)
12. Hasonlítsa össze a történetmesélés, jelenetépítkezés és képszerkesztés legfontosabb jellemzőit Federico Fellini *Az országúton* és *Az édes élet* című filmjeiben!
13. Miért tekintjük a film nyelvét megújító alkotásoknak Antonioni filmjeit? Mi volt új Antonioni művészetében, miben volt ez más, mint az, amit a klasszikus elbeszélőfilm konvenciói előírtak? (Mutassa be konkrét példákkal!)
14. Melyek Ingmar Bergman művészetének alapvető témái és állandó jellegzetességei? (Példázzuk konkrét filmekkel.)

15. Értelmezze Ingmar Bergman *Persona* vagy Federico Fellini *8 és ½* című filmjét a szerző életművének kontextusában és mint modern önreflexív alkotást.
16. A francia új hullám megjelenése az európai filmtörténetben, képviselői, történelmi kontextusa, az új hullámos filmek általános jellemzői? (Példázzuk a látott filmekkel.)
17. A személyesség megjelenésének formái és összefonódása a jellegzetesen új hullámos témákkal Truffaut filmjeiben (*Csirkefogók*, *Négyszáz csapás*, Antoine Doinel történetek)
18. Mutassa be a *Cléo 5-től 7-ig/Lőj a zongoristára!/Kifulladásig/Külön banda/Bolond Pierrot* című filmek egyikét mint jellegzetesen új hullámos alkotást stílus és tematika szempontjából!
19. Andrej Tarkovszkij filmjeinek jellegzetességei.
20. Mutassa be az 1970-es évek amerikai filmművészetének legfontosabb tendenciáit.
21. Mutassa be a Dogma 95 mozgalom főbb célkitűzéseit. Mi jellemzi a Dogma-filmeket? (Mutassa be konkrét filmek alapján.)
22. Mutassa be a román „új hullám” szerzőit (néhány filmes példával együtt).
23. Mutassa be az ún. „fekete széria” egyik alkotását, és segítségével írja le az irányzat filmtörténeti jelentőségét!
24. Mutassa be Makk Károly *Szerelem* és Huszárik Zoltán *Szindbád* című filmjének hasonló és eltérő művészi vonásait!

AJÁNLOTT OLVASMÁNYOK

(több kérdéshez is kapcsolódó gyűjteményes kötetek, átfogó munkák:)

- Kristin Thompson–David Bordwell: *A film története*. Palatinus, 2007.
- Geoffrey Novell-Smith (szerk.): *Oxford Filmenciklopédia*. Bp., Glória kiadó, 1998.
- David Bordwell: *Elbeszélés a játékfilmben*. Budapest, MFI, 1996
- Kovács András Bálint: *A modern film irányzatai*. Budapest, Palatinus, 2005.
- Kovács András Bálint: *Metropolis, Párizs*. Budapest, Képzőművészeti Kiadó, 1992.
- André Bazin: *Mi a film?* Esszék, tanulmányok. Budapest, Osiris, 1995.

- Gelencsér Gábor: *Más világok. Filmelemzések.* Budapest, Palatinus, 2005.

(*egyres szerzőkre, műfajokra, stílusjelenségekre, korszakokra vonatkozó munkák:*)

- Tom Gunning: Az attrakció mozija. A korai film és az avantgárd. In: Kovács András Bálint (szerk.): *A kortárs filmelmélet útjai.* In: Kovács András Bálint (szerk.): *A kortárs filmelmélet útjai.* Budapest, Palatinus, 2004. 292–304.
- Geréb Anna: Orosz montázsiskolák 1-2. *Filmtett.* 2001. jún. 23–29. és júl.–aug. 23–27.
- Sz. M. Eisenstein: Montázs 1938. In: Sz. M. Eisenstein: *Válogatott tanulmányok.* Budapest: Áron Kiadó, 1998. pp. 151–184.
- Margitházi Beja: Óriások a közelben. A korai film közelnézetei. In: uő: *Az arc mozija. Közelkép és filmstílus.* Koinónia, 2008. 42-63.
- Lotte H. Eisner: *A démoni filmvászon.* Budapest, Magyar Filmintézet, 1994.
- Berkes Ildikó-Nemes Károly: A western. *Az amerikai film.* Uránusz, Budapest, 2006, 31-64.
- Berkes Ildikó-Nemes Károly: *A bűnügyi film.* Uránusz Kiadó, 2001, 53-126.
- *Kommunikációelméleti szöveggyűjtemény III.(Tömegfilm).* Tankönyvkiadó, Budapest, 1979.
- Urbán Mária: A francia lírai realizmus. *Filmtett,* 2001. nov., 22–26. old.
- Vincze Teréz: Az olasz neorealizmus. *Filmtett,* 2001. dec.-jan., 18–23. old.
- *Metropolis 2000/2: Orson Welles.*
- Füzi Izabella (szerk.): *Hitchcock. Kritikai olvasatok.* Szeged, Pompeji, 2010.
- Susan Sontag: Begman: Persona. In: *A pusztulás képei.* Budapest, Európa, é.n. 117–146.
- Susan Sontag: Godard. In: *A pusztulás képei.* 146–200.
- Györffy Miklós: *Ingmar Bergman.* Budapest, Gondolat, 1976.
- Nemeskürty István: *Fellini.* Budapest, Gondolat, 1974.
- Kovács András Bálint, Szilágyi Ákos: *Tarkovszkij, az orosz film sztalkere.* Budapest, Helikon, 1997.
- Căliman, Călin: *Istoria filmului românesc 1897-2000.* Fundația Culturală Română, București, 2000.
- Carabă, Dumitru: *De la cuvânt la imagine.* Meridiane, București, 1987.
- Caranfil, Tudor: *Dicționar de filme românești.* Litera Internațional, București, 2002.
- Caranfil, Tudor: *În căutarea filmului pierdut.* Meridiane, București, 1988.
- Cernat, Manuela: *A Concise History of the Romanian Film.* Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982.
- Corciovescu, Cristina: *1234 cineaști români.* Editura Științifică, București, 1996.
- Dumitrescu, Mircea: *O privire critică asupra filmului românesc.* Arania, București, 2005.
- Fulger, Mihai: *"Noul val" în cinematografia românească.* Grup Editorial Art, București, 2006.

- Gorácz Anikó: Keleten a helyzet... A román új hullám. *Filmvilág*, 2010/6. 4–8. (internet)
- Gyenge Zsolt: Rend, nyelv, boldogság. Új román filmek. *Filmvilág*, 2010/6. 9. (internet)
- Dániel Ferenc: A Conducator árnya. Román új hullám. *Filmvilág*, 2008/1. 38–40 (internet)
- Zalán Vince (szerk.): *Budapesti Iskola: magyar dokumentum-játékfilmek 1973–1984*. MADE, Budapest, 2005.
- Gelencsér Gábor: Fikciós dokumentumfilmek. In: Gelencsér Gábor: *A Titanic zenekara. Stílusok és irányzatok a hetvenes évek magyar filmművészetében*. Osiris, Budapest, 2002. 244–276.
- Gelencsér Gábor: Miért szép? A *Szerelem* és a hetvenes évek magyar filmművészete. In: *Metropolis*, 1999/3. 98–108.
- Zsugán István: A *Szindbád* dialógtechnikája. In: Zsugán István: *Szubjektív magyar filmtörténet 1964–1994*. Osiris–Századvég, Budapest, 1994. 205–208.
- Györfly Miklós: A láthatatlanság képei – Fehér György. In: Zalán Vince (szerk.): *Magyar filmrendezőportrék*. Osiris, Budapest, 2004. 113–130.
- Kovács András Bálint: Tarr szerint a világ. In: Kovács András Bálint: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 314–339.

Továbbá ajánlottak a filmtörténeti kurzusokhoz a könyvtárban és a tanszéki honlapon hozzáférhető egyéb oktatási segédanyagok, handoutok.